

57-ĐỐT LỬA^{>>4}

A. DUYÊN KHỞI

Một thời, Đức Phật ở tại thành Khoáng dã^{>>5}. Bấy giờ, nhóm sáu Tỳ-kheo bảo nhau, - Trước mặt Thượng tọa, chúng ta nói năng không được tự do. Họ liền cùng nhau ra ngoài phòng, nơi đất trống, tập trung cây cỏ dưới gốc đại thọ, đốt lửa để sưởi ấm. Bấy giờ, trong gốc cây có một con rắn độc, bị hơi lửa xông nóng, từ trong bụng cây chạy ra. Các Tỳ-kheo thấy đều hoảng sợ, la hét, - Rắn độc! Rắn độc! Rồi lấy củi đang cháy quăng lung tung. Lửa văng, cháy giăng đường của Phật.

Các Tỳ-kheo nghe thấy việc này, trong đó có vị thiếu dục, tri túc, sống hạnh đầu đà, ưa học giới, biết tầm quý, hiềm trách nhóm sáu Tỳ-kheo rằng, - Sao các Thầy cùng bảo nhau rằng, trước mặt Thượng tọa chúng ta nói năng không được tự do. Rồi các Thầy ra ngoài phòng tập trung cây cỏ, nơi đất trống, dưới gốc đại thọ, đốt lửa để sưởi ấm, khiến cho rắn độc ở trong bụng cây chạy ra, các thầy hoảng sợ, lấy củi đang cháy quăng tứ tung, lửa văng, đốt cháy giăng đường của Đức Phật?

Các Tỳ-kheo đến chỗ Đức Thế Tôn, đảnh lễ dưới chân Phật, rồi ngồi qua một bên, đem nhân duyên này bạch đầy đủ lên Đức Thế Tôn. Đức Thế Tôn liền vì nhân duyên này tập hợp Tăng Tỳ-kheo, quở trách nhóm sáu Tỳ-kheo:

- Việc các ông làm là sai quấy, chẳng phải oai nghi, chẳng phải pháp Sa-môn, chẳng phải tịnh hạnh, chẳng phải hạnh tùy thuận, làm điều không nên làm. Nhóm sáu Tỳ-kheo, sao các ông cùng bảo nhau rằng, trước mặt Thượng tọa chúng ta nói năng không được tự do. Rồi

>>4. Tăng kỳ: 4l; Thập tụng, Căn bản: 52; Pali, Pāc. 56.

>>5. Xem Ch. ii. Tăng-già-bà-thi-sa 6 & cht. 5>.

các thầy ra ngoài phòng tập trung cây cỏ, nơi đất trống, dưới gốc đại thọ, đốt lửa để sưởi ấm, khiến cho rắn độc ở trong bụng cây chạy ra, các thầy hoảng sợ, lấy củi đang cháy quăng tứ tung, lửa văng, đốt cháy giảng đường của Phật?

Đức Thế Tôn dùng vô số phương tiện quở trách nhóm sáu Tỳ-kheo rồi, bảo các Tỳ-kheo:

- Những kẻ ngu si này, là nơi trồng nhiều giống hữu lậu, là kẻ phạm giới này ban đầu. Từ nay về sau, Ta vì các Tỳ-kheo kiết giới, gồm mười cú nghĩa, cho đến câu chánh pháp tồn tại lâu dài.

Muốn nói giới nên nói như vậy:

Tỳ-kheo nào, vì mình tự nhóm lửa nơi đất trống, hoặc sai người nhóm, Ba-dật-đề.

Thế Tôn vì các Tỳ-kheo kiết giới như vậy. Bấy giờ, có Tỳ-kheo bệnh, cẩn thận sợ không dám tự nhóm lửa, không nhờ người nhóm. Tỳ-kheo bạch Phật, Phật dạy:

- Cho phép Tỳ-kheo bệnh được tự nhóm lửa nơi đất trống hay nhờ người nhóm.

Từ nay trở đi nên nói giới như vậy:

Tỳ-kheo nào, không bệnh, vì mình tự nhóm lửa nơi đất trống, hoặc sai người nhóm, Ba-dật-đề.

Thế Tôn vì các Tỳ-kheo kiết giới như vậy. Bấy giờ, có các Tỳ-kheo muốn nấu cháo cho Tỳ-kheo bệnh, hoặc nấu canh, nấu cơm, hoặc nơi nhà ấm,^{>>6} nơi nhà trù, nơi nhà tắm, hoặc xông bát, nhuộm y, hoặc thắp đèn, thắp hương; các Tỳ-kheo đều cẩn thận sợ không dám làm. Đức Phật dạy:

- Những việc trên cho phép được nhóm lửa.

Từ nay trở đi nên nói giới như vậy:

Tỳ-kheo nào, không bệnh, vì mình tự nhóm lửa nơi đất trống, hoặc sai người nhóm, Ba-dật-đề. Trừ có nhân duyên.

B. GIỚI TƯỞNG

Tỳ-kheo: Nghĩa như trên. Bệnh: Cần lửa để sưởi ấm.

Nếu Tỳ-kheo không bệnh, vì mình tự nhóm lửa nơi đất trống, hoặc đốt cỏ cây nhánh lá, gai, cây gai, sô ma hoặc phân bò, trấu... đốt bất cứ thứ gì cũng đều phạm Ba-dật-đề.

Nếu lấy lửa để trên cỏ cây nhánh lá, gai, cây gai, phân bò, trấu... nếu cháy đều phạm Ba-dật-đề.

>>6. Ôn thất 温室; nhà tắm có nước nóng. Pali: jantāghara.

Nếu lấy cây bị đốt phân nửa quăng vào trong lửa, Đốt-kiết-la; đốt than Đốt-kiết-la.

Nếu không nói với người đối diện, - Người xem cho, biết cho!

Đốt-kiết-la.

Tỳ-kheo-ni, Ba-dật-đề. Thức xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, Đốt-kiết-la. Đó gọi là phạm.

Sự không phạm: Nói với người đối diện, - Xem cho! Hoặc người bệnh tự nhóm lửa, hay nhờ người nhóm lửa, có nhân duyên chăm sóc người bệnh, vì người bệnh nấu cháo, nấu canh, nấu cơm, hoặc ở nơi nhà trù, nơi nhà ấm, nơi nhà tắm; hay xông bát, hoặc nấu thuốc nhuộm y, đốt đèn, đốt hương, tất cả đều không phạm.

Người không phạm: Phạm lần đầu tiên khi chưa chế giới, si cuồng, loạn tâm, thống não, bức bách.